

**FIL-QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

MAGISTRAT NATASHA GALEA SCIBERRAS B.A., LL.D.

Kawza Nru: 396/2010

Illum: 26 ta' Frar, 2016

**Il-Pulizija
(Spettur Dennis Theuma)**

vs

**Eugenio Sultana
(ID 495562(M))**

Il-Qorti,

Wara li rat l-imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tal-imputat Eugenio Sultana ta' 47 sena, iben Vincent u Liberata nee` Ghigo, imwieleed San Giljan, nhar il-11 ta' Awwissu 1962, residenti Nru. 20, Triq il-Gvernatur William Reid u detentur tal-karta tal-identita` bin-numru 495562(M);

Akkuzat talli f'dawn il-Gzejjer fl-20 ta' Settembru 2009:

1. Kellu fil-pussess tieghu medicina psikotropika u ristretta (*ecstasy*) minghajr awtorizzazzjoni specjali bil-miktub mis-Supritendent tas-Sahha Pubblika, bi

ksur tad-disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar il-Professjoni medika u l-Professjonijiet li għandhom x'jaqsmu magħha, Kap. 31 tal-Ligijiet ta' Malta u r-Regolamenti dwar il-Kontroll tal-Medicini, Avviz Legali 22 tal-1985 kif emendati, liema medicina instabett f'tali cirkostanzi li juru li ma kinitx ghall-uzu esklussiv tieghu – u b'digriet ta' din il-Qorti tal-31 ta' Ottubru 2011, giet awtorizzata s-segwenti zieda – liema reat sehh jew gewwa distanza ta' mitt metru mill-perimetru ta' skola, *club* jew centru taz-zghazagh jew xi post iehor simili fejn jiltaqgħu z-zghazagh.

Semghet ix-xhieda, rat l-atti kollha tal-kaz u d-dokumenti ezebiti, inkluz l-ordni ta' l-Avukat Generali bis-sahha tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 120A tal-Ordinanza dwar il-Professjoni Medika u l-Professjonijiet li għandhom x'jaqsmu magħha (Kap. 31), sabiex din il-kawza tinstema' minn din il-Qorti bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali;

Rat illi fis-seduta tal-24 ta' Ottubru 2014, il-partijiet iddikjaraw illi kienu qegħdin jezentaw lill-Qorti kif preseduta milli terga' tisma' l-provi kollha mismugħha sa dakħinhar quddiem il-Qorti, kif diversament preseduta;

Semghet it-trattazzjoni finali tal-partijiet.

Ikkunsidrat:

Kunsiderazzjonijiet dwar Htija

Il-Qorti ser tibda billi tiddeciedi dwar l-ammissibilita` o meno tal-istqarrija rilaxxjata mill-imputat odjern. Dan il-punt gie mqajjem mid-difiza fis-sottomissionijiet finali tagħha, fejn sostniet illi l-istqarrija rilaxxjata mill-imputat fil-kaz odjern m'hijiex prova ammissibbli u dan ghaliex din ittieħdet mingħajr ma huwa nghata l-opportunita` li jircievi parir legali qabel irrilaxxja l-istess stqarrija. In sostenn tat-tezi tagħha, id-difiza rrreferiet għal sentenzi decizi mill-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem fosthom dik ta' Navone vs. Monaco, kif ukoll ghall-fatt illi fiz-zmien tal-kaz odjern, ghalkemm ma kienx ta' eta` tenera, l-imputat ma kienx midħla tal-ambjenti li fihom isiru l-interrogazzjonijiet mill-pulizija u għalhekk f'dan is-sens, huwa kien persuna vulnerabbli.

Dwar dan il-punt, m'huwiex ikkонтestar illi l-istqarrija tal-imputat ittieħdet fil-21 ta' Settembru 2009 u għalhekk fi zmien meta l-ligi Maltija ma kinitx tippermetti li persuna arrestata tikkonsulta ma' avukat qabel l-interrogazzjoni tagħha mill-

pulizija. Fil-fatt dan id-dritt ghall-assistenza legali qabel l-interrogatorju dahal fis-sehh fl-10 ta' Frar 2010, permezz tal-Avviz Legali 35/2010.

Fis-sentenza mogtija mill-Qorti Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem ricentement fit-12 ta' Jannar 2016 fil-kaz **Mario Borg v. Malta**, gie ritenut hekk:

"The Court notes that it has found a number of violations of the provisions at issue, in different jurisdictions, arising from the fact that an applicant did not have legal assistance while in police custody because it was not possible under the law then in force (see, for example, Salduz, cited above, § 56; Navone and Others v. Monaco, nos. 62880/11, 62892/11 and 62899/11, §§ 81-85, 24 October 2013; Brusco v. France, no. 1466/07, § 54, 14 October 2010; and Stojkovic v. France and Belgium, no. 25303/08, §§ 51-57, 27 October 2011). A systemic restriction of this kind, based on the relevant statutory provisions, was sufficient in itself for the Court to find a violation of Article 6 (see, for example, Dayanan v. Turkey, no. 7377/03 §§ 31-33, 13 October 2009; Yesilkaya v. Turkey, no. 59780/00, 8 December 2009; and Fazli Kaya v. Turkey, no. 24820/05, 17 September 2013).

...

It follows that, also in the present case, the applicant was denied the right to legal assistance at the pre-trial stage as a result of a systemic restriction applicable to all accused persons. This already falls short of the requirements of Article 6 namely that the right to assistance of a lawyer at the initial stages of police interrogation may only be subject to restrictions if there are compelling reasons (see Salduz, cited above, §§ 52, 55 and 56)".

F'dan il-kaz ghalhekk il-Qorti Ewropea ikkonkludiet li kien hemm vjolazzjoni tal-Artikolu 6(3)(c) flimkien mal-artikolu 6(1) tal-Konvenzjoni Ewropea.

Fis-sentenza mogtija l-bierah stess mill-Qorti Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Camilleri**, fejn l-appellant ikkontesta l-ammissibilità tal-istqarrija rilaxxjata minnu fis-sena 2002, stante illi l-ligi ma kinitx tiprovdilu d-dritt ghall-assistenza legali qabel l-interrogatorju tieghu, il-Qorti wara li rreferiet fit-tul ghas-sentenza appena citata u rreferiet ukoll ghall-kaz ta' **Aleksandr Vladimirovich Smirnov vs Ukraine**, deciz fit-13 ta' Gunju 2014, qalet hekk:

"... allura jidher illi r-regola hi li l-Artikolu 6(1) abbinat ma' l-artikolu 6(3)(c) jitlob li jkun hemm dritt ta' avukat fl-istadju tal-investigazzjoni tal-pulizija,

sakemm ma jigix ippruvat li hemm ragunijiet impellenti ghaliex dan id-dritt għandu jigi ristrett. Illi allura meta l-ligi domestika teskludi dan il-jedd u dan b'mod sistematiku billi ma ikunx hemm disposizzjoni ad hoc li tagħti dan il-jedd lil persuna arrestata, ikun hemm il-periklu li isehħ leżjoni tad-dritt tal-persuna akkuzata għal smiegh xieraq anke f'dawk il-kazijiet estremi fejn ma ikun hemm l-ebda dikjarazzjoni inkriminanti f'dawn l-istqarrijiet. Illi fil-kaz deciz quddiem il-Qorti Ewropeja dwar id-Drittijiet tal-Bniedem fl-ismijiet Navone vs Monaco, nstab li kien hemm leżjoni billi l-akkuzat ma kellux jedd ghall-assistenza ta' l-avukat matul l-interrogazzjoni similment billi l-ligi tal-pajjiz ma kenitx tippermettieha. (ara ukoll Yesilkaya vs Turkey – 59780/00 08/12/2009, Fazli Kaya vs Turkey – 24820/05 17/09/2015).

Dan il-jedd gie anke estiz fil-kaz fejn l-akkuzat kien gie moghti il-jeddijiet kollha vigenti skont il-ligi ta' pajjizu inkluz allura il-jedd tieghu għas-silenzju u fil-fatt huwa kien ezercita dan il-jedd u ma wiegeb ghall-ebda mistoqsija lilu magħmula. Il-Qorti xorta wahda sabet li kien hemm vjolazzjoni ta' l-artikolu 6(3)¹ u dan ghaliex ma kienx ikkonsulta ma' avukat biex ifissirlu il-jeddijiet tieghu skont il-ligi dwar id-dritt tieghu għas-silenzju u id-dritt li ma jinkriminax ruhu b'dan għalhekk illi l-Qorti implikat illi t-twissija mogħtija mill-uffċjali investigattiv ma hijiex bizzejjed.”

Imbagħad il-Qorti tal-Appell Kriminali kompliet ukoll:

“Illi allura hija fis-setgha ta' din il-Qorti u dan qabel ma jigi determinat il-process gudizzjarju kontra l-appellanti illi twarrab dik l-evidenza illi tmur kontra il-garanziji mogħtija kemm fil-Kostituzzjoni kif ukoll il-Konvenzjoni għal harsien tal-jedd għal smiegh xieraq tal-persuna akkuzata. Fil-fatt dan il-jedd gie indikat fid-deċiżjoni tal-Qorti Ewropeja fil-kaz Dimech vs Malta² fejn f'dak il-kaz ghalkemm il-Qorti ma setax tasal biex tistabbilixxi jekk kienx sehh leżjoni ta' l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni billi l-proceduri penali kienu għadhom ma intemmux, madanakollu saħħqet:

“.... it cannot be entirely excluded that the courts of criminal jurisdiction, before which the case is heard, hear the case in the same circumstances that would have existed had the right to legal-assistance during pre-trial stage not been disregarded, namely by expunging from the records the relevant statements. The Court notes that, if, because of the limitations of the applicable criminal procedural law, it is not possible given the stage reached in the pending

¹ Hawnhekk il-Qorti rreferiet għal kaz fl-ismijiet Dayanan vs Turkey, deciz fit-13 ta' Ottubru 2009.

² 34373/13, deciz fit-2 ta' Lulju 2015.

proceedings, to expunge from the records the relevant statements (whether at the request of the applicant or by the courts of criminal jurisdiction of their own motion), it cannot be excluded that the legislature take action to ensure that a procedure is made available at the earliest opportunity for this purpose.”

F'dak il-kaz, il-Qorti tal-Appell Kriminali qieset ghalhekk illi ghalkemm l-appellant ma wegibx ghad-domandi kollha li kienu sarulu fil-kors tal-interrogatorju tieghu, huwa kien wiegeb ghal xi domandi li gew ikkunsidrati mill-Ewwel Qorti meta giet biex tiddetermina l-htija tal-istess appellant. Fil-fehma tal-Qorti tal-Appell Kriminali, fid-dawl tad-decizjonijiet minnha citati, dan ma setax isir u ghaldaqstant iddecidiet illi tiskarta l-istqarrija tal-appellant bhala prova.

Fil-kaz odjern, ghalhekk la darba l-istqarrija tal-imputat ittiehdet minghajr id-dritt ghall-parir legali in forza ta' restrizzjoni sistematika ta' dan id-dritt u la darba tali prova ttiehdet minghajr il-garanziji moghtija mill-Kostituzzjoni u mill-Konvenzjoni Ewropea ghall-harsien tal-jedd ghal smiegh xieraq ta' persuna akkuzata, din l-istqarrija ma tistax tigi meqjusa bhala prova ammissibbli u kwindi l-Qorti qegħda tiskartaha. Naturalment, dan japplika wkoll ghal kull stqarrija li jkun għamel l-imputat minghajr ma jkun gie moghti dan id-dritt, inkluz għalhekk kull stqarrija verbali li jkun għamel lill-Ufficjal Investigatur, fl-istadju tal-investigazzjoni u mhux biss l-istqarrija li titnizzel bil-miktub ghaliex l-istess ragjunament japplika għal tali stqarrijiet ukoll. Fil-kaz odjern, għalhekk, il-Qorti ser tiskarta bhala inammissibbi l-istqarrija rilaxxjata mill-imputat fil-21 ta' Settembru 2009 esebita a fol. 10 *et seq* tal-process, kif ukoll ix-xhieda tal-Ufficjal Prosekurur in kwantu din tirreferi għal dak li stqarr l-istess imputat waqt l-investigazzjoni.

Ikkunsidrat ukoll:

Fil-lejl ta' bejn id-19 u l-20 ta' Settembru 2009, waqt *party* gewwa l-MFCC, Ta' Qali, ghall-habta tas-12.45 a.m., zewg pulizija ossia PS 430 Andrew St. John u PS 826 Matthew Parnis innutaw lill-imputat odjern. Fix-xhieda tieghu, **PS 430 Andrew St. John** jiispjega illi fil-party in kwistjoni, kien hemm tinda principali fejn kien qiegħed isir il-party u tinda ohra hdejha, fejn kien hemm it-toilets u l-VIP area. Jghid ukoll illi x'hin huwa u l-kolleġa tieghu kienu għaddejjin minn bejn innies f'dik il-parti fejn jinfdu dawn iz-zewg tined, huwa nnota lill-imputat “*wiccu lejn il-koxxa tad-divizorju ta' bejn iz-zewg tined, fejn taħtu wkoll kien hemm xebha wiring harnesses, u kien qiegħed ifitħex xi haġa go idejh*”³. Ix-xhud jghid

³ A fol. 12 u 13 tal-process.

illi l-imputat ma ndunax li kienu resqin lejh u li kif mar warajh ezatt, huwa seta' jinnota li gewwa din l-id, l-imputat kellu ammont ta' pilloli u li kien qieghed iqalleb fihom. Skond ix-xhud, dak il-hin huwa qabad lill-imputat minn spalltu biex idawwru lejh u pprova jahtaflu jdejh biex ma jarmix il-kontenut tagħha, izda fil-konfuzjoni li kien hemm, xi ufficjali tas-sigurta` gibdu lix-xhud ghaliex hasbu li kien ser jagħmel xi haga lill-imputat u f'dak il-mument, l-imputat rema kollex fl-art. Peress illi taht l-imputat kien hemm ghadd kbir ta' *wires* – “*gegwigija ta' wires*”⁴ skond ix-xhud – il-pilloli waqghu fl-istess *wires*. Ix-xhud jghid illi huma mmanettjaw lill-imputat li ghall-ewwel ipprova jirrezisti l-arrest u bdew jghidulu li huma pulizija biex ma jinhasadx u fil-presenza tieghu bdew jigbru dak li setghu mill-pilloli. Fost il-pilloli, kien hemm ukoll xi centezmi tal-Euro. Ix-xhud jghid ukoll illi ma rnexxilhomx jigbru kollex ghaliex kien hemm pilloli oħrajn mifruxin taht il-*wires*, izda ma setghux jilhqquhom.⁵

In kontro ezami, ix-xhud qal illi x'hin huwa avvicina lill-imputat u identifika ruhu bhala pulizija, l-istess imputat rema l-affarijiet fl-art. Mistoqsi jekk rax lill-imputat ikellem lil xi hadd u johrog il-borza jew juri l-borza lil xi hadd, ix-xhud jghid illi l-imputat kellu wiccu lejn il-hajt u kien qieghed jara l-affarijiet f'idejh. Jghid illi x'hin indirizza lill-imputat u identifika ruhu bhala pulizija, l-imputat waddab kollex gewwa kanal li minnu kienu għaddejjin il-*wires*. Jghid illi l-imputat irrezista l-arrest, huma nizzluh mal-art u bdew jigbru dak li setghu mis-sustanzi li kien hemm fl-art. Jispjega illi l-imputat irrezista l-arrest billi beda jagħtihom bil-minkeb, waqt li beda jipprova jqum u fil-fatt kellhom jassistuhom l-ufficjali tas-sigurta`.⁶

PS 826 Matthew Parnis xehed illi fil-jum in kwistjoni, huwa kien qieghed xogħol flimkien ma' PS 430 St. John gewwa l-MFCC, fejn innutaw persuna suspectuza ossia lill-imputat odjern u waqqfu. Jghid illi hekk kif dan gie mwaqqaf minnhom, huwa rrezistihom u pprova jarmi l-affarijiet li kellu f'idejh. Jghid ukoll illi wara taqtigha zghira, l-imputat gie arrestat dwar xi pilloli. Ix-xhud jghid illi huwa ra lill-imputat “*qisu qed jara x'ghandu f'idejh*”⁷ u li x'hin marru fuqu, huwa tħajjar l-affarijiet li kellu f'idejh u li dawn waqghu tahtu. Jghid illi huwa u PS 430 gabru l-pilloli, li jidhirlu li kienu bojod u li jekk jiftakar sew, kien hemm bejn hdax u erbatax-il pillola.⁸

---

⁴ A fol. 13 tal-process.

⁵ Ara x-xhieda ta' PS 430 Andrew St. John, a fol. 12 *et seq* tal-process.

⁶ Ara l-kontro-ezami ta' PS 430 Andrew St. John, a fol. 40 *et seq* tal-process.

⁷ A fol. 17 tal-process.

⁸ Ara x-xhieda ta' PS 826 Matthew Parnis, a fol. 16 *et seq* tal-process.

In kontro-ezami, ix-xhud jghid illi jaqbel mas-suggeriment maghmul lili mid-difiza fis-sens illi l-imputat kien qieghed wiccu mal-hajt u li kien qed jara x'kellu f'borza. Wara jghid illi ma jafx kinitx borza, izda kien qed jezamina xi haga f'idejh. Ix-xhud jghid ukoll illi huwa ma rah ikellem lil hadd, li fil-party kien hemm hafna nies u li x'hin mar fuqu, l-imputat irrezista, bir-rizultat li marru l-bouncers fuqhom ghaliex hasbu li kienu qeghdin jiggieldu.⁹

Fil-verbal tas-seduta tad-9 ta' Jannar 2012, id-difiza ddikjarat illi kienet qegħda teżenta lill-ProsekJonni milli tressaq talba sabiex jinhatar espert biex jezamina s-sustanza esebita fl-istess seduta u illi mingħajr pregudizzju, ma kinitx qegħda tikkontesta li s-sustanza esebita hija *ecstasy*. Sussegwentement, fis-seduta tat-8 ta' Mejju 2012, l-Ufficial ProsekJur talab illi jigi nominat espert sabiex jirrelata dwar il-piz tas-sustanza hekk esebita, fil-waqt illi d-difiza rrimettiet ruhha għad-deċiżjoni tal-Qorti u rrizervat il-posizzjoni tagħha fir-rigward tal-ispejjeż ta' din il-perizja. Il-Qorti laqghet din it-talba u nnominat lix-Xjenżat Godwin Sammut għal dan il-ghan. Mir-relazzjoni tal-istess espert, jirrizulta illi d-dokument li huwa nghata ghall-analizi kien jikkonsisti f'envelope kannella, li kien fihi xi pilloli li ftit minnhom kienu mfarrka. Skond l-istess relazzjoni, il-piz tad-droga kien ta' 3.01 grammi.¹⁰

L-imputat xehed f'dawn il-proceduri. Jghid illi kien hemm *disco* gewwa Ta' Qali u li peress illi fil-lukanda fejn kien jahdem hu dak iz-zmien, kien hemm hafna zghazagh jahdmu mieghu, hajjruh biex imur magħhom hemmhekk. Jghid ukoll illi kienu ilhom li dahlu xi ghaxar minuti jew kwarta, li kien hemm hafna rassa u x'hin kienu deħlin, huwa rifes xi haga. Jghid illi ghall-ewwel haseb li dan kien *mobile*, izda x'hin qabdu f'idu, induna li kien artab u haseb li jista' jkun xi *wallet*. Jghid illi huwa nqata' min-nies, fethu u beda jara x'inhuma, meta nduna li kienet borza b'pilloli bojod. Jghid ukoll illi huwa fethu u beda jara x'inhuma qalb in-nies u dak il-hin qabzu fuqu xi hames persuni li kien pulizija. Jghid illi huwa gie arrestat, li baqa' jghid li dawk ma kinux tieghu u li kien sabhom hemm dak il-hin. L-imputat jghid ukoll illi huwa beda jghid lill-Ispettur b'dak li kien gara, izda ma riedx jemmnu, li beda jghidlu li ser inizzlu isfel u li meta jtellghu, kellu jara x'ser jghidlu. Jghid illi l-ghada huwa hadha *leave* u l-jum ta' wara kellu jcempel biex jehodha *leave* ukoll u ma setax u peress illi l-Ispettur beda jghidlu li kien ser iħallih hemm, eventwalment irrilaxxa l-istqarrija tieghu li ma kinitx tikkontjeni l-verita`. Jghid illi l-verita` hija dik li kien għadu kif xehed, izda l-Ispettur ma riedx jemmnu

⁹ Ara l-kontro-ezami ta' PS 826 Matthew Parnis, a fol. 37 *et seq* tal-process.

¹⁰ Din ir-relazzjoni tinsab esebita a fol. 23 tal-process.

u li nizzlu isfel u tellghu kemm il-darba. Jghid illi wara li gie rilaxxjat, tkellem dwar dan mal-avukat tieghu.

In kontro-ezami x-xhud jghid illi huwa kemm il-darbu qal lill-Ufficial Investigatur b'dak li kien gara, izda dan ma ried jemmnu bl-ebda mod. Jghid illi ma giex imgieghel jghid dak li qal fl-istqarrija b'theddid, izda jghid illi huwa kien ilu fl-istess impjieg tmax-il sena u ma riedx li jitkecca minhabba dak li kien sehh. Eventwalment, xorta tkecca. Mistoqsi kif il-pulizija li waqqfuh u arrestawh qalu li huwa pprova jehles mill-pilloli, l-imputat wiegeb illi l-pulizija qalu wkoll li huwa beda jara x'inhuma u nnega li huwa beda jiprova jahbihom fi sprall li kien hemm fejn kien qieghed hu u jghid li kien tar kollox minn idu meta qabzu fuqu. Mistoqsi allura kif ma hassx li kellu jaghmel xi haga fir-rigward tal-mod kif skond hu ttehditlu l-istqarrija tieghu, huwa jghid illi huwa kien qal b'dan lill-avukat tieghu, izda l-avukat ma kienx qallu li huwa seta' jiehu xi azzjoni dwar dan. Jghid illi ghall-ewwel meta hass l-oggett b'idejh haseb li kien xi *wallet* ghaliex hassu artab. Qal li huwa kellu droga fil-pusseß tieghu meta kien għadu zghir. Qal ukoll illi l-Ispettur ma qallux x'jghid fl-istqarrija, izda meta qallu l-istorja li eventwalment tnizzlet fl-istqarrija, l-Ispettur beda jikteb u rrilaxxjah u li huwa kien hsiebu biex jara kif ser jitlaq minn hemm. Jghid illi huwa ma kienx jaf x'kien dawk il-pilloli li sab u jinnej li huwa prova jehles minnhom meta marru fuqu l-pulizija.

Ikkunsidrat ukoll:

Illi in vista tal-inamissibilita` tal-istqarrija rilaxxjata mill-imputat kif fuq ingħad, il-Qorti tqis illi jkun inutli li tidhol fil-kwistjoni dwar x'kien li wassal o meno lill-imputat sabiex irrilaxxja din l-istqarrija, izda minflok ser tghaddi biex tezamina l-bqija tal-provi mressqa sabiex tiddeciedi jekk jirrizultax ippruvat, lil hinn minn kull dubbju dettagħ mir-raguni, mhux biss illi l-imputat kellu l-pusseß tal-pilloli *ecstasy*, izda wkoll illi tali pusseß kien wieħed aggravat u dan fis-sens illi dawn ma kinux intizi ghall-uzu esklussiv tieghu. Id-difiza, f'dan il-kaz, qegħda tikkontesta mhux biss il-pusseß aggravat, izda anke l-pusseß illegali ossia semplici tal-istess pilloli ghaliex, fil-fehma tagħha, ma giex ippruvat sodifacentement illi l-imputat kellu x-xjenza li trid il-ligi.

Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Maizuki Hachemi Beya, bint Abdellatif** tas-16 ta' Frar, 1998 ingħad hekk:

“*Il-ligi tagħna, kemm għal dak li jirrigwarda l-pusseß kif ukoll għal dak li jirrigwarda l-importazzjoni ta' droga, ma tużax il-kelma xjentement*”, fi kliem iehor il-ligi titkellem dwar minn “ikollu fil-pusseß tieghu” (artikolu 8(a)(c), Kap-

101) “ikun fil-pussess” (regola 8, A.L. 292/1939), “jimporta” (artikolu 15A (1), Kap 101) u mhux dwar min “xjentement ikollu fil-pussess tieghu”, “xjentement ikun fil-pussess” jew “xjentement jimporta”. Ghalkemm il-legislatur f’dawn id-disposizzjonijiet ma juzax il-kelma “xjentement”, hu evidenti li hawn si tratta ta’ reati doluzi u mhux semplicement ta’ reati kolpuzi. Il-legislatur ma riedx jikkolpixxi lil min, per ezempju, ad insaputa tieghu jitqieghdlu xi droga fil-bagalja tieghu u dan jibqa’ diehel biha f’Malta. Mill-banda l-ohra, b’applikazzjoni ta’ l-artikolu 26(1) tal-Kap. 101, persuna li tkun fil-pussess ta’ droga jew li tkun dahllet droga f’Malta hi presunta li kienet fil-pussess jew dahhlitha xjentement, jigifieri li kienet taf bl-ezistenza ta’ dak l-oggett, li dak l-oggett hu droga, u ghalhekk li kienet taf li kienet fil-pussess jew li kienet qed iddahhal id-droga, salv prova (imqar fuq bazi ta’ probabilita’) kuntrarja, u salv il-limitazzjoni ghal tali prova skond l-artikolu 26(2) ta’ l-imsemmi artikolu 26 (ara, f’dan is-sens, is-segwenti sentenzi: *P vs Charles Clifton, 5/7/82, P vs Martin Xuereb, 20/9/96, P vs Seiffedine Mohamed Marshan, 21/10/96, u P vs John Borg, 23/6/97, kollha appelli kriminali*).”

Fil-kaz odjern, m’hemmx dubbju illi l-imputat kellu l-pussess materjali tal-pilloli in kwistjoni, izda jinnega li kien jaf x’kienu, ghaliex skond hu, kien għadu kif sabhom fit tal-mumenti qabel ma gie mwaqqaf u arrestat mill-pulizija u haseb li kien xi kartiera. Għalhekk skond il-verzjoni tieghu, huwa ma kellux dik ix-xjenza necessarja sabiex jingħad li kien fil-pussess tad-droga. F’dan ir-rigward, fid-dawl tax-xhieda tal-pulizija li waqqfu lill-imputat, il-Qorti jidhrilha illi l-verzjoni tal-imputat fis-sens illi huwa ma kienx jaf x’kellu fil-pussess tieghu jew li fil-pussess tieghu huwa kellu l-pilloli *ecstasy*, hija wahda verosimili ghall-ahhar. Dan ghaliex iz-zewg pulizija jghidu li l-imputat kien qiegħed wiccu lejn il-hajt, ihares lejn jew jezamina dak li kellu f’idejh. Li kieku ma kienx minnu dak li jghid l-imputat u li ghall-kuntrarju huwa kien jaf li fil-pussess tieghu kellu d-droga, x’sens kien jagħmel li huwa jitwarrab wahdu u joqghod ihares lejn jew jifli dawn il-pilloli? Min ikun jaf li qed igorr id-droga ma jqiegħed id-droga kollha li jkollu f’idejh u joqghod ihares lejha. Sa dak il-hin li gie mwaqqaf, għalhekk, ma jistax jingħad lil hinn minn kull dubbju ragjonevoli li l-imputat kellu x-xjenza li fil-pussess tieghu kellu d-droga. Dak li seta’ gara fil-mument li huwa gie mwaqqaf mill-pulizija wkoll ma jnaqqas xejn minn dan id-dubbju. Fil-waqt illi l-pulizija jghidu li l-imputat rema l-pilloli li kellu f’idu x’hin huma identifikaw ruhhom bhala pulizija, l-imputat jghid illi tar kollox minn idejh fil-mument li huma qabzu fuqu. F’dan ir-rigward, il-Qorti tinnota illi fil-verzjoni mogħtija minn PS 430 in ezami, huwa jghid illi fil-hin li l-imputat gie mwaqqaf minnu, l-ufficjali tas-sigurta` marru fuq ix-xhud u gibduh ghaliex hasbu li kien ser jagħmel xi haga lill-imputat, li dak il-hin kien hemm konfuzjoni u kien f’dan il-mument li l-imputat rema l-pilloli fl-art.

Jghid ukoll illi wara huma mmanettjaw lill-imputat li ghall-ewwel iprova jirrezisti l-arrest u bdew jghidulu li huma pulizija biex ma jinhasadx. Fil-fehma tal-Qorti ghalhekk huwa ben verosimili li l-imputat fil-fatt inhasad x'hin marru l-pulizija fuqu ghall-gharrieda u x'hin sehhet il-konfuzjoni li jiddeskrivi PS 430 u li l-istess imputat rema l-pilloli li kellu f'idejh proprju bhala rizultat ta' dan. Anke PS 430 jghid illi bdew jghidu lill-imputat li huma pulizija biex ma jinhasadx u dan probabbli ghaliex f'dak il-mument deher mahsud – reazzjoni ragjonevoli fil-kuntest tac-cirkostanzi spjegati mill-istess xhud. Biss anke li kieku ghall-grazzja tal-argument biss, l-imputat rema l-pilloli x'hin marru fuqu l-pulizija ghaliex fil-mument li huwa kien qed jiflihom induna jew basar jew issusspetta li kienu pilloli *ecstasy* jew pilloli illegali, ma jistax jinghad fic-cirkostanzi, illi huwa kellu l-volonta` jew l-intenzjoni li jippossjedi dawk il-pilloli. Kien ikun mod iehor li kieku per ezempju, sussegwentement, l-imputat gie nnutat jerga' jqieghed il-pilloli fil-but ghaliex imbagħad, kien iqum dubbju dwar kemm verament l-imputat ma kellux ix-xjenza necessarja fir-rigward ta' dak li kellu fil-pusseß tieghu. In oltre il-Qorti tqis il-fatt illi l-imputat waqqa' jew rema l-pilloli fil-wiring li kien hemm tahtu jew fil-kanal tal-istess *wiring* bhala koincidentali jew konsegwenzjali ghall-fatt illi l-imputat kien qieghed bil-wieqfa proprju f'dan il-post meta gie mwaqqaf mill-pulizija u fil-kuntest tal-konfuzjoni li qamet meta huwa gie mwaqqaf, ma jistax jinghad b'certezza morali illi huwa għamel dan bl-intenzjoni li l-pilloli ma jinstabux.

Għaldaqstant, il-Qorti tqis illi l-Prosekuzzjoni ma rnexxilhiex tipprova fil-grad rikjest mil-ligi illi l-imputat kien fil-pusseß tal-pilloli in kwistjoni u wisq inqas li huwa kien fil-pusseß aggravat tal-istess.

La darba l-imputat m'huwiex qieghed jinstab hati tal-imputazzjoni ta' pussess aggravat, wisq inqas jista' jinstab hati tac-cirkostanzi li jaggravaw dan ir-reat ossia li dan sehh fi jew gewwa distanza ta' mitt metru mill-perimetru ta' post fejn normalment jiltaqghu z-zghazagh.

Konkluzjoni

Għal dawn il-motivi, il-Qorti qed issib lill-imputat mhux hati tal-imputazzjoni migħuba kontra tieghu, liema imputazzjoni tinkludi l-aggravanti tad-distanza ai termini tat-tieni proviso tal-Artikolu 22(2) tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta u qed tilliberah minnha.

Tordna d-distruzzjoni tad-droga esebita bhala Dokument DT2, hekk kif din is-sentenza tghaddi in gudikat u dan taht il-harsien tar-Registratur li għandu jidderiġi

process verbal li jiddokument l-procedura tad-distruzzjoni, liema dokument għandu jiġi nserit fl-atti ta' din il-kawza mhux aktar tard minn hmistax-il jum minn tali distruzzjoni.

Natasha Galea Sciberras
Magistrat